

Sygn. akt **III AUa 306/24**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 czerwca 2024 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Roman Walewski

Protokolant: Krystyna Kałużna

po rozpoznaniu w dniu 26 czerwca 2024 r. w Poznaniu na posiedzeniu niejawnym

sprawy **S. N.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

o dalszą rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.

od wyroku Sądu Okręgowego w Koninie

z dnia 5 stycznia 2024 r. sygn. akt III U 506/22

zmienia zaskarżony wyrok o tyle, że przyznaje odwołującej S. N. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 1.II.2022r.

	Roman Walewski	
--	----------------	--

UZASADNIENIE

Przedmiot sprawy

Rozstrzygnięcie sądu I instancji

Stanowiska stron

Decyzją z dnia 6 czerwca 2022 r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. odmówił S. N. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, ponieważ Komisja Lekarska ZUS prawomocnym orzeczeniem z dnia 19 maja 2022r. nie stwierdziła u wnioskodawczyni niezdolności do pracy.

Od powyższej decyzji odwołała się S. N. nie zgadzając się z orzeczeniem Lekarza Orzecznika i Komisji Lekarskiej z dnia 19.05.2022 r. Odwołująca podała, że orzeczenie jest krzywdzące ,ponieważ stan zdrowia nie pozwala jej w pełni funkcjonować.

Wyrokiem z 5 stycznia 2024 roku, sygn. akt: III U 506/22, Sąd Okręgowy III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał odwołującej prawo do dalszej renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres do 30 kwietnia 2024 r., począwszy od daty wstrzymania wypłaty świadczenia.

Apelację od powyższego wyroku zaskarżając go w części, w której przyznaje prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od daty wstrzymania wypłaty świadczenia, złożył pozwany organ rentowy, który zarzucił naruszenie przepisu prawa materialnego, tj. art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS poprzez przyznanie odwołującej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy od daty wstrzymania świadczenia w sytuacji, gdy prawo do renty może być przyznane nie wcześniej niż od daty złożenia wniosku o to świadczenie.

Wskazując na ten zarzut skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części i ustalenie prawa do renty od daty wniosku, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Odwołująca nie złożyła odpowiedzi na apelację.

Rozważania prawne i rozstrzygnięcie sądu II instancji

Apelacja okazała się oczywiście uzasadniona.

Wobec treści zarzutów apelacyjnych, spór w niniejszej sprawie sprowadzał się wyłącznie do ustalenia daty, od kiedy odwołującej przysługuje należne świadczenie rentowe.

W pierwszej kolejności sąd odwoławczy wskazuje, że sąd I instancji poczynił niekonsekwentne, niestaranne i niedbałe ustalenia, co do oczywistych faktów. W szczególności Sąd Okręgowy mylił w uzasadnieniu decyzję, która jest zaskarżona - wskazuje na decyzję z dnia 19.08.2021r., gdy w istocie jest to decyzja z dnia 6.06.2022r.

Następnie sąd I instancji wykazuje niezrozumiałą niemoc co do jednoznacznego ustalenia, do kiedy, przed wystąpieniem z kolejnym wnioskiem zakończonym zaskarżoną w niniejszym postępowaniu decyzją, odwołująca pobierała świadczenie rentowe.

Stąd ogólnikowe i całkowicie błędne wskazanie daty początkowej, trafnie przyznanego świadczenia rentowego.

Tymczasem, w oparciu o dokumenty z akt rentowych odwołującej, sekwencja zdarzeń jest jasna i oczywista, przy czym nie ulega wątpliwości, że poprzednio świadczenie rentowe odwołująca pobierała do dnia 31.05.2021r.

Następnie, w dniu 26.04.2021r. odwołująca złożyła wniosek o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy na dalszy okres.

Prawomocną decyzją z dnia 19.08.2021r. organ rentowy odmówił odwołującej prawa do renty.

Wnioskiem z dnia 28.02.2022r. odwołująca ponownie wystąpiła o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Zaskarżoną decyzją organ rentowy ponownie odmówił prawa do renty.

Konsekwencją odwołania od tej decyzji było ustalenie przez sąd I instancji, w oparciu o opinię biegłych, że odwołująca jest częściowo niezdolna do pracy i przyznanie jej prawa do tego świadczenia.

Zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1251. Ze zm.) świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

W stanie faktycznym niniejszej sprawy nie ulega wątpliwości, że wniosek o przyznanie renty został złożony w dniu 28.02.2022r. w związku z czym świadczenie nie może być przyznane wcześniej niż od 1.02.2022r.

Wprawdzie prawo do świadczenia powstaje z mocy prawa z dniem spełnienia wszystkich przesłanek wymaganych do jego nabycia, ale niezbędne jest także potwierdzenie tego prawa w celu uruchomienia wypłaty ustalonego świadczenia w określonej wysokości, które wymaga złożenia stosownego wniosku i jego rozpoznania w stanie prawnym adekwatnym dla jego oceny.

Inaczej rzecz ujmując, bez złożenia wymaganego wniosku o ustalenie, tj. potwierdzenie przesłanek w tym przypadku nabycia prawa do renty, nie zostanie ono urzeczywistnione jako świadczenie przysługujące w określonej wysokości od konkretnie oznaczonego miesiąca.

Oznacza to, że wniosek o świadczenie, o którym mowa w art. 116 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, stanowi warunek konieczny dopełnienia, urzeczywistnienia i konkretyzacji świadczenia przysługującego z mocy prawa. Rozpoznanie wniosku o ustalenie prawa do świadczenia wymaga potwierdzenia tego prawa oraz jego wysokości według stanu prawnego obowiązującego w dacie złożenia wniosku.

Tak więc należy odróżnić nabycie prawa do świadczenia od prawa do jego wypłaty, ponieważ są to instytucje regulowane odrębnymi przepisami, mające różne znaczenie w obrocie prawnym.

O nabyciu prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego stanowi przepis art. 100 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przewidujący powstanie prawa do świadczeń z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa.

Natomiast o wypłacie świadczenia stanowi art. 129 ust. 1 powołanej wyżej ustawy, nakazujący wypłacanie świadczenia od dnia powstania prawa do niego, ale nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym złożono wniosek.

Istnienie zatem prawa do świadczenia, związanego ze spełnieniem ustawowych warunków nabycia tego prawa, nie można utożsamiać z przyznaniem (i wypłatą) świadczenia. Przyznaniem świadczenia jest bowiem ustalenie prawa do jego pobierania, a więc wypłaty. Samo ustalenie prawa do określonego świadczenia np. emerytury czy renty, przez stwierdzenie spełnienia jego warunków, nie odpowiada przyznaniu świadczenia (por. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 15 czerwca 2022 r. III AUa 156/22).

Przypomnieć należy, że prawomocną decyzją z dnia 19.08.2021r. organ rentowy prawomocnie odmówił odwołującej prawa do renty, w związku z czym brak było podstaw do przywrócenia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy od daty wstrzymania wypłaty świadczenia wypłacanego poprzednio do dnia 31 maja 2021r.

Uwzględniając powyższe rozważania Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., zmienił zaskarżony wyrok o tyle, że przyznał odwołującej S. N. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 1.02.2022r.

sędzia Roman Walewski